

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради Рівненського
державного гуманітарного університету
(протокол від _____ 2026 р. № ____)

Введено в дію
наказ від _____ 2026 р. № _____

ПРОЦЕДУРА
ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЩОДО ОСІБ, ЯКИМ
ПРИСУДЖЕНО СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Процедура виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності щодо осіб, яким присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію – це складний процес, який регулюється Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про академічну доброчесність», Постановою КМУ «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації», Положенням про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату у Рівненському державному гуманітарному університеті (далі – Університет).

Встановлення факту порушення академічної доброчесності базується на таких основних принципах:

- усвідомлення важливості академічної доброчесності та відповідальності за її порушення;
- нульова толерантність до порушення академічної доброчесності;
- дотримання норм законодавства та внутрішніх нормативних документів Університету;
- справедливість та об'єктивність;
- правова визначеність, відкритість та прозорість правил і процедур виявлення фактів порушення академічної доброчесності та відповідальності за її порушення.

Скасування рішення здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про освіту» у разі виявлення, зокрема у кваліфікаційній або дисертаційній роботі:

- академічного плагіату: оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення (частково або повністю) опублікованих академічних творів інших авторів без зазначення авторства, а також використання чужого тексту без належного цитування;
- самоплагіату: оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикації: вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікації: свідомої зміни чи модифікації вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обману – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- хабарництва – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Права особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, визначені частиною восьмою статті 42 Закону України «Про освіту».

Університет ініціює процедуру виявлення фактів порушення академічної доброчесності щодо осіб, яким закладом присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію, за рішенням вченої ради Університету або вчених рад структурних підрозділів Університету або на підставі повідомлення про факт порушення академічної доброчесності.

Повідомлення про факт порушення академічної доброчесності (далі – повідомлення) подається на офіційну адресу Університету фізичною або юридичною особою, громадським об'єднанням без статусу юридичної особи у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Повідомлення повинно містити таку інформацію:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

зміст порушення академічної доброчесності під час здобуття відповідного ступеня вищої освіти такою особою;

докази, що підтверджують факт порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів та посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам та були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, його поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону.

Рік присудження ступеня вищої освіти та інші додаткові відомості надаються за наявності інформації. Анонімні повідомлення не підлягають розгляду.

У разі отримання повідомлення ректор або вчена рада Університету скеровує його до комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету, яка у двомісячний строк проводить перевірку інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності та приймає відповідне рішення.

Університет вживає усіх можливих заходів для повідомлення особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, про розгляд справи. Також така особа має право ознайомитися з усіма матеріалами звинувачення; надати письмові та усні пояснення; бути присутньою на засіданні комісії.

За результатами перевірки комісія з питань етики та академічної доброчесності готує експертний висновок і передає його на розгляд вченої ради Університету, яка приймає остаточне рішення про наявність або відсутність порушення. У висновку обов'язково відображається інформація про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їх опис та характеристика.

На основі експертного висновку Університет приймає одне з таких рішень:

- про скасування рішення;
- про відсутність підстав для скасування рішення.

Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку, що готується за результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до Університету відповідну заяву в довільній формі, завірену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття Університетом рішення про скасування рішення.

Упродовж десяти робочих днів із дня надходження заяви Університет приймає рішення про скасування рішення. Рішення про скасування рішення набирає чинності через шість місяців з дати його прийняття.

У разі скасування рішення Університет упродовж трьох робочих днів інформує особу, щодо якої прийнято рішення, заявника, звертається до МОН із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, щодо якої прийнято рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Університету. В інформації у відкритому доступі відображаються рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплому.

У разі скасування рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

МОН протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення про скасування рішення від Університету:

вносить в Єдину державну електронну базу з питань освіти інформацію про недійсність документа про вищу освіту та документів про вищу освіту, виданих на його основі про вищу освіту;

у разі скасування рішення щодо присвоєння кваліфікації, необхідної для доступу до професії, для якої запроваджене додаткове регулювання, повідомляє уповноваженим органам, які здійснюють відповідне регулювання.

Особа, стосовно якої скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, має право поновитися для здобуття вищої освіти, при цьому Університет має право визнати та перезархувати не більше 50 відсотків кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

У разі добровільної відмови від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації особа має право поновитися для однократної підготовки та проходження компонента (компонентів) атестації, де було порушено академічну доброчесність, при цьому Університет має право визнати та перезархувати повний (за винятком кредитів, пов'язаних з академічною недоброчесністю) обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

У разі скасування рішення через виявлення у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, Університет упродовж чотирьох місяців з дати скасування рішення проводить згідно з положеннями системи внутрішнього забезпечення якості Університету перевірку інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності керівником здобувача вищої освіти під час написання здобувачем кваліфікаційної чи дисертаційної роботи та за необхідності за результатами перевірки вжити відповідні дії (притягнути до дисциплінарної відповідальності, позбавити права на подальше керівництво, оголосити догану або звільнити).

Особа, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, та/або заявник протягом двох місяців з дати прийняття рішення про скасування рішення мають право подати апеляцію щодо рішення про скасування рішення до МОН або оскаржити його в суді.

Апеляція щодо рішень про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєної відповідної кваліфікації (далі – апеляція) подається до МОН особою, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, або заявником, або їх представником у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Апеляція стосується дотримання Університетом процедури скасування рішення та не стосується розгляду порушення академічної доброчесності по суті.

Апеляція повинна містити таку інформацію: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, рік присудження ступеня вищої освіти, відомості про прийняте Університетом рішення про скасування рішення, підстави для апеляції та інформацію, що їх підтверджують, вимоги щодо скасування рішення за результатами розгляду апеляції, зокрема про повторний розгляд справи про порушення академічної доброчесності.

Університет протягом двох тижнів на вимогу МОН під час проведення апеляції зобов'язаний надати матеріали, на основі яких затверджено висновок про наявність виявлених фактів порушень академічної доброчесності, протоколи та інші матеріали, якими задокументовано реалізацію процедури скасування рішення.

Погоджено:

Голова комісії з питань етики
та академічної доброчесності,
проректор з інноваційної діяльності
і міжнародного співробітництва

Оксана ПЕТРЕНКО

Голова студентської ради

Андрій КРАСИЛЬНИКОВ